

డామిట్! (ఇది ఉత్త ఇంగ్లీషు--పైగా బెలుగుతో మిక్చవలేదు. ఇందులో హాస్యం లేదు. అంచేత నవ్యకు.) గొప్ప చిక్కొచ్చింది. వెంకటేశం! అవునుగాని గొప్ప గొప్ప డిస్కవరీ లేసిన (ఇదీ వుత్త ఇంగ్లీషు. హా॥ లేదు. నవ్యకు.) వాళ్ళకేవి టేవి టేవి టిస్తున్నారయ్యా బహుమతులు? కొలంబస్సు (ఇంగ్లీషు కాదు, పోర్చుగీసువాడి పేరు. అయినా హాస్యం కాదు నవ్యకు) కోపర్నికస్సు (ఇదీ ఇంగ్లీషువేషం వేసిన లాటినుముక్క గావోసు. హా॥కాదు. గాని ఈయన బతికున్న కాలంలో జనాన్ని తెగ నవ్వించాడు--భూమి గుండ్రమనీ, పైగా సూర్యుడిచుట్టూ తిరుగుతుందనీ చెప్పి. హాస్యపదాలు తెలీకపోతే హాస్యాన్నదాలు మాటాడి నవ్వించొచ్చు ననింది కిదో నిదర్శనం. నీకిష్టమైతే నవ్వు.....) చెప్పొచ్చిందేవిటంటే, కొలంబస్సు, కోపర్నికస్సు వాళ్ళు డిస్కవరీలేసి ఏవేవి ఎవార్లు (నవ్యకు) పుచ్చుకున్నారో వాటి విలువేపాటో కాస్త భగట్టా చెయ్యి. మఠం లేదు. మన వీ(మర్జున్ బ్రహ్మాండమైన డిస్కవరీ చేశాం--"డిస్కవరీ ఆఫ్ ఆంధ్రా అండిట్స్ సెన్స్ ఆర్ నాన్సెన్సాఫ్ హ్యూమర్--బై గిరీశం (హా॥లేదు న. కు) దాని మీద బహుమతి అందగానే తాకట్టేసి, అప్పు తీర్చేద్దాం గాని అందాకా రొండు పుంజీల రూపాయ లప్పివ్యమని మీ అంకుల్నాడిగి (హా॥ లేదు) పట్రా. చెప్తా.

మైడియర్ వెంకటేశం (హాస్యంకాదు) నిజంగానే నువ్వంటే నాకాపేక్ష. నామాటల్లో ఇంగ్లీషుబెలుగు కల్తిహాస్యం పుట్టేస్తోందనికొందరు అంటున్నారు. ముందేచెబుతున్నా నంచేత. అయామ్ ప్రొడాఫ్ యు. ఆఫ్ ఆంధ్ర, అండిట్స్ హ్యూమర్ పండిట్స్ (ఇందులోకూడా హాస్యం లేదు. ఇవీ ఇంగ్లీషు ముక్కలైనా) బైదిబై. బ్రదరిల్లా! (హాస్యం కాదు, ఐ మీనిట్) ఒక్క చిన్న విషయం. ఈ వాక్యాలలో ప్రతి ఇంగ్లీషు ముక్క పక్కనా, 'హాస్యంకాదు బాబోయ్ నవ్యకు నాయనోయ్' అనే హెచ్చరిక లైపులేక చస్తున్నాను. వాటివల్ల ముక్కకీ ముక్కకీ మధ్యదూరం హాస్యానికీ, హాస్యసైడ్డాంతికులకీ ఉన్నంత ఇదిగా పెరిగి పోతోంది. అందువల్ల ఇహనించి ఇలా ..రెండు చుక్కలు పెట్టినప్పుడల్లా "ఇది ఇంగ్లీషు అయినా హాస్యంకాదు. నవ్యవద్దు" అన్న వాక్యాన్ని కవి గుర్తులు అని కొండ గుర్తుంచుకొని నవ్వు మానెయ్యి, బాబ్బాబు.

చెప్పొచ్చింది. తెలుగువాళ్ళ హాస్యరసాస్వాదన లేక హాస్యపరిజ్ఞానము (అంటే సెన్సాఫ్ హ్యూమర్ - హా॥ కాదు, నవ్యకు) గురించిన నా డిస్కవరీ గురించి. నేను నాకు సహజమైన బ్రిలియన్స్ తో ఆంధ్రాంగ్లాల్లో నవ్యసాచిలా సాచిపెట్టి లెక్కర్లు కొడుతుంటే, 'ఆ మారాజు' చూసి సెబాసని, నాటకాని కెక్కించాడు. ఆ నాట్నీంచి జనం నాముక్కలు వినీ చదివీ పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్యడం మొదలెట్టారు. అక్కడికీ, మీ తెలివి తెల్లారా. ఇది ఇంగ్లీషూ తెలుగు మిక్చవగా మీ తాలములు సాగి, వోష్టములు విచ్చుకొని వచ్చినట్టి హాసమయ్యా, హాస్యం యంత మాత్రం కాదు. నా గొడవ వేరు. నా ఎత్తులు వేరు. నాది భీభత్సమైన జీవితరంగమ్మీద వన్నిన దుర్కార్గపు వ్యూహం, విషాద ప్రధాన, విషాదాంత మైన జీవనూటకం., బూటకం, పైకి మటుకే నవ్యతాలూ అని చెప్పబోయా కాని వాళ్ళు వినందే. థెగపడి పైకి నవ్య లోపల్లోపల ఆ దుస్థితికి జాలి పడ్డారు, బాధపడ్డారు.

“కావమ్మ మొగుడంటే కాబోసనుకొని కాపరంజేశానూ, కాదంటే అలాగే పోతా” నన్నాడు చూడు వెనకటికో మాయదారి అల్లుడూ--అలాగ్గా, ఏమో వీళ్ళంతా నవ్యకుంటున్నారు. హాస్యం అంటున్నారు. పోనీ అలాగే కానీ మనకేల అని నవ్యకుని (హాస్యం) వూరుకున్నాను. కాని అక్కడే పప్పులో కాలు వేశానని నిన్న మొన్నటిదాకా. “అల్లాయన పేరేమిటి - చెప్పా” గారు (ఇంగ్లీషు దొంగచాటుగా మిక్చయిన తెలుగు డోకు. నవ్యితే నీ కర్మం) చెప్పిందాకా అసల్యంగతే కాసుకోలేక పోయా. వాటెఫాల్ మై కంట్రీమన్, అనుకొన్నా. వెంకటేశం! నవ్వోస్తే ఇంగ్లీషు లోనే నవ్య సుమా.

నా పేలాపనలో హ్యూమరు (హాస్యం కాదు ఒట్టు! హాస్యం అనే అర్థం) ఇంగ్లీషు, తెలుగుమాటలు డీకొట్టుకు ఇదవడంవల్ల ఉత్పన్నమైనట్టిదనీ అది తెలుగు హాస్యంకాదనీ ఆయన (లేటెస్టు హాస్య బ్రహ్మ, హాస్యం కాదు సంస్కృత సమాన బ్హిరుదు) వెల్లడించేశారు. తెలుగ్గాకపోతే పోనీ, ఇంగ్లీషు హాస్యమా అనేవు, అదిన్నీ కాదు. దీన్ని శబ్దాశ్రయ హాస్యం అంటారు. హాస్యనికి గల బితుడుల్లో ఈ శాబ్దికం ఒకటిలే. మొత్తంమీద ఇన్ని లక్షలమంది తెలుగుజనాభా ఇన్నేళ్ళుగా చేసింది, ఇంకెన్నేళ్ళో చెయ్యబోయేదీ--నా మీద ప్రాక్టికల్ జోకుచెయ్యడం అన్న మాట. ఇన్నాళ్ళూ నా పేలాపనలో హాస్యంకాని దానిని చూసి

పొట్టలు బద్దలయేలా (హ.బ్ర.గారు ఒప్పుకోకపోతే పొట్టలు బీటలు వేసేంత మాత్రమే అని చెప్పుకుందాం) ఏవన్నానూ - లయేలా. (శబ్దశ్రయ హాస్యము), నవ్వడంలో తాత్పర్యం ఒక్కటే--వీడు హాస్యమనుకొన్నది తెల్లూ హాస్యం కాదురోయ్! వీడిది హాస్యం అనుకుంటున్నాడురోయ్. బాబోయ్. నవ్యాగటంలేదురోయ్ అని నవ్వుకుంటున్నారన్నమాట. కాని ఆ మాట నాకు చెప్పరాదూ. పోనీ ఒహాడిత్ ఒహడైనా చెప్పుకోరాదూ. మనక్కాస్త్ర వినబడేలా.

కాని ఇందులో వో మెలికుందిట. ఆరంభంలో ఇది తెలుగు హాస్యం కాదని, ఆంధ్రదేశభక్తిగలవారెవరూ నవ్వరాదనీ నవ్వొస్తే బిగించుకుూ చోవాలని ప్రజలు అనుకుని ఉండవచ్చు. ఇందులో హాస్య పదాలన్నీ హాస్యాస్పదాలన్న దృష్టితో మాత్రమే కొంతకాలంపాటు నవ్వొ వుంటారు. అయితే దరిమిలాను ఎన్నాళ్ళకీ నాన్నాన్ తెలుగు హాస్యమర్ (తెలుగు హాస్యం కానిది కానిది) ఏదీ తటస్థపడనందువల్ల బహుశా ఇన్నాళ్ళూ మనం హేళనచేసిందే అసలు హాస్యం కాబోలు భగవంతుడా అని నాలిక్కరుచుకుని మళ్ళీ రిట్రాస్పెక్టివ్ ఇఫెక్టుతో నవ్వ నారంభించారేమోనని ఒకాయన వాదించాడు. వారి మొహం.

ఇప్పుడు ఆం-గ్లో (అంటే ఆంధ్రము ఆంగ్లము కలిస్తే ఆంగ్లో--అయినా ఇది హాస్యం కాదు, నవ్వవద్దు) హాస్యమరని, ఇంగ్లీషు మాటల్ని, వాటిని వాడిన వాళ్ళనీ కోప్పడినాయనే, చాలా సైద్ధాంతిక గ్రంథాలు, వాటికి దార్శనిక సారస్వతం తయారు చేశారు--తెలుగు హాస్యం కానిదేదీ అన్నది ఆంధ్రాలు పోల్చుకుందికి వీలుగా ఆయన నేతి నేతి విధానం అవలంబించి హాస్యం ఇదికాదు, ఇదికాదు అని తేల్చుకుందికి వీలుగా రచనలు అమరిగ్గా ఏర్పరచారు.

అపాటి ధీసిస్సు నాకూ వచ్చు. వెధవది ఇంగ్లీషు ముక్కలు దొర్లి హాస్యమరు పుట్టిస్తాయి గాని.

హాస్యమనగా నేమి, తాలములు (దవడలు గామోసు) సాగుట కొన్ని కండరములు ముడుచుకొని ఇంగ్లీషు ముక్కలు దొర్లాయన్న కోవంతో కాదు) కొన్ని సాగి వోష్టములు

విడివడి దంతములు (ఉంటే) తళుకుమని (తగుపాటి వెల్తురున్నప్పుడు, కారా కిళ్ళి వేసుకొనకపోతే) మెరియుటను హాసమందురు. అది తెప్పించుట హాస్యము” ఒహాయన. ఈయనకూడా బిరుదు మొగాడు కాదగ్గవాడే.... పైవిధంగా ఒక హాస్యోపన్యాసం మొదలెట్టేసరికి హాలు గొల్లుమంది--ఇది హాస్యమనో హాస్యాస్పదమనో తెలీదనుకో. అయితేనేం నవ్వంది కాబట్టి హాస్యం అనుకుందాం. వెధవ గొడవ ఈ ప్రజల్లో ఇదే చిక్కు. నవ్వుతున్నారో, నవ్వుకుంటున్నారో, నవ్విపోతున్నారో పోల్చుకోడం కష్టం. మందారిన మనం సిద్ధాంతాలు చేస్తూనే ఉంటాంగాని అజ తెలీదు. ఐనా వాళ్ళభిప్రాయం మనకెందుకనుకో. మొత్తానికి హా.బ్ర. గారి (హా) సిద్ధాంతం ప్రకారం హాస్యం రెండు రకాలైనట్టు తోస్తుంది. ఒకటి శబ్దాశ్రయ హాస్యం అనగా చప్పుళ్ళను ఆశ్రయించుకు బతికేది (ఇది బతుకుతుందా? బతికి బట్ట కడుతుందా? (హా) మిగతాది భవిష్యత్తు వెండితెరపై చూడుడు) ఇక రెండోది నిశ్శబ్దాశ్రయ హాస్యం. అంటే మాటాడకుండా గుడ్డింతజేసి జడ్డిగా చూడ్డం, ల్లల్యల్ల అని వెక్కిరించడం, పిల్లిమొగ్గులు వెయ్యడం, అంతకీ నవ్వకపోతే ఎదుటివాడిని కింద పడదోసి కితకీతలు పెట్టడం అయింటుంది. ఆ ఇందుకు బలిష్టులు అయినవాళ్ళే ఒడిగట్టడం మంచిది. ఎందుకైనా మంచిది. పోతే వారు చెప్పిన శబ్దాశ్రయ హాస్యంలో పరభాషా శబ్దాశ్రయ హాస్యం స్వభాషా శబ్దాశ్రయ హాస్యం అన్న విధాలుపై దానిలో ఛప్పన్న దేశాల భాషల పేరిటా అన్నిరకాల హాస్యాలు ఉంటాయి. వాటిలో ఆంగ్ల శబ్దాశ్రయ హాస్యం హీనమైంది. అది తెలుగు హాస్యం కాదు. నీకు తెలుస్తూనే ఉన్నా చెప్పడం నా విధి. వృత్తి స్వభాషా శబ్దాశ్రయ హాస్యంతో భారత రాజ్యాంగం గుర్తించిన పద్ధానుగు భాషలూ కాక, ఉన్న భాషలన్నీ లెక్కేసి వాటి పరస్పర సంకరం వల్ల పుట్టేవాటిని గుణించడానికి గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు రావాల్సిందే.

ఇక ప్రస్తుత విషయమైన ఆంగ్ల శాబ్దికం ఉంది చూశావా, అందులో హాస్యం కలిగించే ప్రయోగాలు ఇవి : కొట్టిపై తిట్టిపై మొ.....చచచ, అబ్బేబ్బే ఇవి నావి కావు. హాస్యం తెలిసినవాళ్ళుకూడా--నవ్వకపోతే అదేపాపం. కనీసం నవ్వుకునైనా పోరా అన్న వూహా చొప్పున కాబోలు--అయిన ఇంత పొట్ట చెక్కలయేలాటి ఉదాహరణలు ఇచ్చారు. అలాగే సంస్కృతంలో కూడా తినమిష జిగమిష అనేవి హాస్యపు ఫ్యాక్టరీలనీ మన్ని

నవ్విస్తాయనీ హామీ యిచ్చారు. శబ్దాశ్రయ హాస్యం అంటే ఇదేనని ధైర్యం చెప్పారు. (అన్యాయం ఘోరం. నాటెక్కిక్కును--ది సీక్రెట్ ఆఫ్ మై సక్సెస్సును ఇలా క్షుణ్ణంగా ఆకళింపు చేసుకుని అందరికీ చెప్పెయ్యడం అన్యాయం మేష్టారు...)

అయితే యివన్నీశబ్దాశ్రయ హాస్యాన్నదాలే. ఇది తెలుగు వ్యానం కాదు.

ఇక తెలుగు హాస్యాన్నదాలేవిటి. అబ్రహాం లింకను (ఆంగ్లనామానికి స్వేచ్ఛానువాదం) ఒకనాడు పాదరక్షలు తుడుచుకుంటూ ఉండగా ఒకడు వచ్చి ఏమీ మీ జోళ్ళను మీరు తుడుచుకుంటారా (యు పాలిష్ యువరోన్ మాన్?) అనగా ఆయన మీరెవరివి తుడుస్తారు అనెను....ఇది ఇంగ్లీషాకాక ఆమెరికనీస్ జోకు అనుకోవచ్చు. ఇది శబ్దాశ్రయ హాస్యానికి చక్కని ఉదాహరణ అనీ దీని బతుకంతా 'యువర్ వోన్' అన్న పలుకుబడిమీద ఆధారపడిందనీ నువ్వనుకుంటే నీ కర్మ. నవ్విస్తే అందుకున్నాను. ఆ జోళ్ళజత ఇండియాకి తెచ్చి పింగళి లక్ష్మీకాంతానికో పిలకా గణపతిశాస్త్రికో, తొడిగించి మీ జోళ్ళను మీరే పాలిష్ చేసుకుంటున్నారే అన్న ప్రశ్న. అవును మీరెవరివి చేస్తారు అన్న జవాబు (పై ప్రశ్నకు ఇంకెవరు చేస్తారు అన్న జవాబు రావాలనుకుంటే నీకు తెలుగొచ్చినంత ఒట్టు) ఏర్పాటు చేస్తే అది పదహారణాల తెలుగు జోకు. (ఆఫ్కోర్స్ టు హెల్ విత్ నుడికారం) ఆ తెలుగు జెంటిల్మన్లద్దరూ ఆ జోకు చూసి ఆశ్చర్యపడగానే దిట్టు పూర్తవుతుంది. నువ్వు నవ్వచ్చు లేదా నవ్వుకోవచ్చు.

పూల్స్కు నేను దారివ్యనన్న మూర్ఖుడిని చూసి, నేనిస్తానన్న ఒక సీమ రచయిత ధైలాగుని, పదహారణాల తెలుగు చిన్నదానికి తొడిగి, అంతమాట--మొగుడి మొహంమీద విసిరేయిస్తే అది పదహారణాల తెలుగు జోక్ (ఆఫ్కోర్స్ టు హెల్ విత్ జెచితి ఆర్ వాటెవరిటీజ్) అయ్యో ఆ ముగ్ధనాయిక, పతిని ధైవంగా మన్నించేది, ప్రేమించేది, ఒక రచయిత చెప్పిన మాటవిని ఆంగ్లేయ శబ్దాశ్రయ హాస్యాన్ని దొరకబుచ్చుకొని మొగుడిమొహం విసిరి కొట్టేందేవిటని మీరు నవ్వుకోగానే తాలములు సాగి ఓష్టములువిడి హాస్యం ఉత్పత్తి అవుతుంది....ఒక టెక్నాసు మిలియనీర్ భార్య కిటికీలోంచి విసిరేసిన వజ్రవైఘాతాలను

చక్కా పట్టుకొచ్చి (వారు పారేసినవే కాబట్టి చౌర్యం కాదుగా. హా) మన వీధిలో సుబ్బుమ్మగారి నోటికిచ్చి పెరటిగోడవతల పారేయించేస్తే అది పదహారణాల తెలుగుజోకు. బహుశా 'నిశ్శబ్దశ్రయ' జోకు అయింటుంది.

ఈ విధంగా తెలుగుహాస్యాన్ని పోల్చుకుని ఆనందించడాని కిన్ని వనతులుండగా ఈ తెలుగునాగళ్ళు నా యింగిలీషు ముక్కలు పట్టుకు దేవుళ్ళాడ్డం బాగు లేదు. పైగా ఇప్పుడిప్పుడు నాకే అనిపిస్తోంది. నేతి వాదం ప్రకారం అన్ని హాస్య రచనలు! (హాస్యమే, నవ్వాలి) చేసెయ్యడమే కాక, హాస్యబ్రహ్మ (ఇదీ హాస్యమే... వన్స్ మోర్. హా. కాదు) అనే సంస్కృతపు సమాసబ్బిరుదుచ్చుకొన్న సైద్ధాంతిక నిర్మాత చెప్పాక ఇహ నాయనమాట నెదిరించిందికి దమ్ముల్పాలవు. అంచేత నీకు గురి కుదిరినా మానినా నమ్మకం ఉన్నా మానినా, నవ్వు వచ్చినా, నువ్వు మిగతా ఆంధ్ర ప్రజలూ నా మాటలు విన్నప్పుడు పైకి నవ్వకండి. కావమ్మ అసలు మొగుడే ఆర్పెల్లు కావరం చేశాక, నేను కాను మొర్రో అంటే ఎలా నమ్ముతారో అలాగే నాది తెలుగు హాస్యం కాదన్నా మాదన్నా మాట కూడా నమ్మి మన్నించాలి. మీరుగనక పైకి నవ్వితే మీకు హాస్యం తెలిసినంతోట్టు. రేడియో నాటకాలకీ, తెలుగు సినిమా కథలకీ, తలా తోకా ఉన్నాయనుకున్నంత ఒట్టు.

